

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W KIELCACH

Katalog wystawy

SEJM I SENAT W POLSCE

ze zbiorów WBP w Kielcach

Kielce maj-sierpień 1990r.

Opracowanie scenariusza i katalogu : Ewa Piotrowska

Oprawa plastyczna : Edward Biela

Miejsce ekspozycji : Czytelnia Czasopism WBP ul.Pocieszka 17

Do użytku wewnętrznego

54 Wyd.WBP

Wstęp

Zainteresowanie polskiej opinii publicznej pracami sejmu i senatu oraz nowym kształtem naszego parlamentu jest tak oczywiste, że nie wymaga komentarza. Sądzymy więc, iż prezentacja piśmiennictwa ze zbiorów WBP traktującego o historii i teraźniejszości parlamentaryzmu w Polsce będzie ciekawa i pożyteczna. Z braku miejsca wystawa nasza obejmuje tylko druki zwarte, chociaż czasopisma dawne i współczesne zawierają również wiele materiałów dotyczących tej kwestii. Z wydawnictw ciągłych włączyliśmy jedynie wydawnictwa Sejmu: Diariusz Sejmowy i Sprawozdania Stenograficzne z Obrad. Nie mogliśmy też zmieścić licznych opracowań z zakresu historii ustroju, historii państwa i prawa zamieszczających m.in. charakterystykę parlamentaryzmu w aspekcie historycznym i współczesnym. Ale są to wycinki w szeroko zakrojonej tematyce form prawno ustrojowych, można wobec tego pierwszeństwo wyboru dać monografiom.

W dziale odnoszącym się do sejmu w PRL nie pominęliśmy czterech pozycji (oznaczonych w katalogu gwiazdką) ujętych w wykazie książek zdezaktualizowanych, ponieważ uważamy je za dokument epoki. Wybory do nowego, dwuizbowego parlamentu w 1989 r. oraz Sejm X Kadencji ilustrują zdjęcia z serii „Wydarzenia” Krajowej Agencji Wydawniczej i fotoserwis „Sejm, Senat, Prezydent”. Na koniec należy dodać, iż najcenniejsze druki związane z historią naszego parlamentu znajdują się w zbiorach specjalnych WBP: oryginalne wydania konstytucji sejmowych XVI-XVIII w., diariusze sejmowe XVIII w., zbiory mów poselskich, publicystyka XVIII w. Tych jednak nie możemy ekspozycjonować ze względu na brak odpowiedniego zabezpieczenia. Planujemy w samian opracowanie katalogu druków dotyczących Sejmu 4-letniego na 200-lecie Konstytucji 3 Maja w 1991 r.

WYKAZ POZYCJI ZAMIESZCZONYCH NA WYSTAWIE - układ wg gablot

Gablota 1 Zarysy historyczne

1. Historia sejmku polskiego.- Warszawa: Państw.Wydaw.Naukowe, 1984-
T.1: Do schyłku szlacheckiej Rzeczypospolitej. pod red.Jerzego Michalskiego; oprac.Juliusz Bardach.- 1984
T.2 cz.1: W dobie rozbiorów/ napisał Andrzej Ajnenkiel.- 1989
T.2 cz.2: II Rzeczypospolita napisał Andrzej Ajnenkiel.- 1989
sygn.221535/I-II
2. Czapliński Władysław. Dzieje sejmku polskiego do roku 1939.-
Kraków;Wrocław: Wydaw.Literackie, 1984
sygn.220811
3. Leśnodorski Bogusław. Parlamentaryzm w Polsce.- Kraków: M.Kot,
1947
sygn.342 Leś.Par.
4. Kutrzeba Stanisław. Sejm walny dawnej Rzeczypospolitej Polskiej.-
Warszawa: nakł.Polskiej Składnicy Pomocy Szkolnych, (po 1921)
sygn.140965
5. Góralski Zbigniew. Urzędy i godności w dawnej Polsce.-Wyd.2.-
Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1988
sygn.238661 I
6. Pawiński Adolf. Rządy sejmikowe w Polsce 1572-1795 na tle stosunków województw kujawskich / oprac.i wstęp Henryk Olszewski.-
Warszawa: Państw.Inst.Wydaw., 1978
sygn.198472

Gablota 2 Sejm Rzeczypospolitej szlacheckiej

7. Piekosiński Franciszek. Uwagi nad ustawodawstwem wiślicko-piotrkowskim króla Kazimierza Wielkiego.- Kraków:nakł.Akademii Umiejętności, 1891
sygn.Reg. 34 Pie.Uwa.
8. Bobrzyński Michał. O ustawodawstwie Mieszańskim Kazimierza Jagiellończyka.- Kraków: Druk.Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1873
sygn.130079
9. Bobrzyński Michał. Sejmy polskie za Olbrachta i Aleksandra //
4: Bobrzyński Michał. Szkice i studia historyczne.T.1.- Kraków:
Krakowska Spółka Wydawnicza, 1922
sygn.108579 I

10. Diariusze sejmów koronnych 1548, 1553, 1570 r./ Z rękopisów wyd. i przypisami opatrzył Józef Szujski.- Kraków: Komisja Historyczna Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, 1872 sygn.117444
 11. Dwa diariusze sejmów warszawskich w r.1674 odprawionych: 1-szy „Convocationis”, od 15 stycznia do 22 lutego, 2-gi „Electionis”, od 20 kwietnia do 9 czerwca.- Kraków: nakł.Akademii Umiejętności, 1881 sygn.III 229414
 12. Diariusz sejmów z r.1746/ wyd.St.Konopczyński // W: Diariusze sejmowe z wieku XVIII. T.2.- Warszawa: Towarzystwo Naukowe Warszawskie, 1912 sygn.131167
- Gablota 3
13. Volumina Legum. Przedruk zbioru praw staraniem XX.Pijarów w Warszawie od roku 1732 do 1782 wydanego. Prawa, konstytucje i przywileje Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego i wszystkich prowincji należących: na walnych sejmach koronnych od Sejmu Wiślickiego Roku Pańskiego 1347 aż do ostatniego sejmów uchwalone./ oprac.Ant.Białycki.- Petersburg: nakł. i druk Józefat Ohrysko, 1859-1860 sygn.126861 I-IV, VII-VIII
- Gablota 4 Teorie reform ustrojowych w XVIII w.
14. Rousseau Jan Jakób. Uwagi nad rządem Polski/ przeł. i oprac. Maciej Starzewski.- Kraków: Krakowska Spółka Wydawnicza, 1924 sygn.141514
 15. Leszczyński Stanisław: Głos wolny wolność ubespieczający/ wyd. Kazimierza Józefa Turowskiego.- Kraków: Biblioteka Polska, 1858 sygn.141123
 16. Konarski Stanisław. O skutecznym rad sposobie albo o utrzymywaniu ordynaryjnych sejmów.- Warszawa: H.Wilder, 1923 T.1-4 Druk anastatyczny: Oryg.:Warszawa, 1760-1763 sygn.46780 I-IV
 17. (Koźłataj Hugo).Do Stanisława Małachowskiego ...anonima listów kilka.- Warszawa: Michał Gröll, 1788-1790 Cz.2-3:O poprawie Rzeczypospolitej.- 1788 Cz.4 : Prawo polityczne narodu polskiego... - 1790 sygn.Pol.181 II-III, 1314

18. Staszic Stanisław. Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego/ wyd. Kazimierza Józefa Turowskiego.- Kraków: „Czas”, 1861
sygn.116585

Gablota 5 Sejm Czteroletni 1788-1792

19. Memoriał posłów Sejmu Czteroletniego dla rządu francuskiego z powodu Kongresu w Rastadt 1797 do 1798 / wyd. Jan Siemieński.- Poznań :druk. „Praca”, 1917
sygn.102540
20. Woliński Janusz, Michalski Jerzy, Rostworowski Emanuel. Materiały do dziejów Sejmu Czteroletniego.- Wrocław: Zakł.Narod. im.Ossolińskich, 1955-1959
T.1-2
sygn.79646/I-II

21. Cache Benedikt de. Obrady Sejmu Wielkiego w świetle relacji posła austriackiego w Warszawie do Kanclerza W.Kaunitza w Wiedniu/ styczeń-sierpień 1792/ / z rps.przeł.,wstępem i przypisami opatrzył Henryk Kocój.- Warszawa; Kraków: Państ.Wydaw.Naukowe, 1988
sygn.237831

22. Kalinka Walerian. Sejm Czteroletni.-Wyd.4.- Kraków: Spółka Wydawnicza Polska, 1895
T.1-2
sygn.141069/I-II

23. Leśnodorski Bogusław. Dzieło Sejmu Czteroletniego. Studium historyczno-prawne.- Wrocław: Zakł.Narod.im.Ossolińskich, 1951
sygn.44204

24. Smoleński Władysław. Ostatni rok Sejmu Wielkiego.- Kraków: W.S.Anczyc, 1896
sygn.140504

25. Cztery lata nadziei:200 rocznica Sejmu Wielkiego: praca zbiorowa/ pod red.Henryka Kocój.- Katowice: Uniwersytet Śląski, 1988
sygn.237952 L

Gablota 6 Okres zaborów

26. Dołęga Gieszkowski Stanisław. Senatorowie Księstwa Warszawskiego i Królestwa Kongresowego 1807-1815-1831.- Warszawa: Druk. Józefa Filipowicza, 1891
sygn.Druk.Spec.
XIX w.

27. Dziennik posiedzeń Izby Poselskiej w czasie sejmu Królestwa Polskiego w roku 1820 odbytego.- Warszawa: Druk.Księży Pijarów, /po 1820/ sygn.104628
28. Czynności sejmu,który w Królestwach Galicji i Lodomerii na dniu 15 października roku 1823 zgromadził się i trwał do dnia 20 miesiąca roku tegoż.- Lemberg: Piller'schen Schriften, 1824 sygn.101699
29. Diariusz sejmu z miesiąca czerwca 1830 r.- Warszawa: Druk. Stereotypowa przy ul.Królewskiej, 1831 sygn.191622
30. Hemmerling Zygmunt. Posłowie polscy w parlamencie Rzeszy niemieckiej i Sejmie praskim 1907-1914.- Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1968 sygn.139196
31. Nowodworaki Fryderyk,Tyszkiewicz Władysław. Koło polskie w Pierwszej Izbie Państwowej Rosyjskiej. Sprawozdanie poselskie...b.posłów m.Warszawy.- Warszawa: Druk.K.Kowalewski,1907 sygn.124482
32. Potocki Henryk. Sprawozdanie poselskie wygłoszone w Kielcach d.27 paźdz.1907 r. .- Warszawa: Drukarnia Polska,/1907/ sygn.B/1457
33. Górski Antoni. Mowa posła ...wygłoszona na posiedzeniu Sejmu z dnia 13-go stycznia 1910 roku.- Kraków: nakł.autora, 1910 sygn.B/6124
34. Borkowski Marek. O udziale mieszkańców Królestwa Polskiego w wyborach do Sejmu Państwowego/ Dumy Państwowej/... .- Warszawa: E.Wende i S-ka, 1906 sygn.124079
35. Makowski Julian. O ustroju konstytucyjnym.Jedna czy dwie izby.- Warszawa: F.Hoesík, 1917 sygn.B/2424
- Gablota 7 Sejm w II Rzeczypospolitej
36. Siemieński Józef. Sejm jednoizbowy i dwuizbowy.- Warszawa: M.Szczepkowski, 1919 sygn.128979
37. Ajnenkiel Andrzej. Spór o model parlamentaryzmu polskiego do roku 1926.- Warszawa: „Książka i Wiedza”, 1972 sygn.178803

38. Pietrzak Michał. Rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919-1926.- Warszawa: „Książka i Wiedza”, 1969
sygn.164741
39. Klub parlamentarny P/olskiego/ S/tronnictwa/ L/udowego/Piast: 1926-1931. Protokoły posiedzeń/ do druku przygotował J.R.Szaflik .- Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1969
sygn.168809
40. Sejm Rzeczypospolitej o Pomorzu w 1920 roku: sprawozdanie Komisji Pomorskiej/ oprac.,wstęp i przypisy Jerzy Borzysz i przemysław Hauser.- Gdańsk: Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.Oddział Miejski, 1985
sygn.225658
41. Hoppe Jan. Wybory 1935 roku.- Warszawa: Gebethner i Wolff, /po 1935/
sygn.129957
Gablota 8 Sejm w PRL
42. Systematyczny przegląd ustawodawstwa Polski Odrodzonej.../ w oprac. Stefana Nowińskiego /i in/.- Kraków: „Czytelnik”, 1946
sygn.34301
43. W czterdziestą rocznicę powstania Krajowej Rady Narodowej: Materiały i dokumenty/ Kancelaria Sejmu.- Warszawa: Kancelaria Sejmu, 1984
sygn.III 225712
44. Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej/ 1947-1952/ / pod red.Mariana Rybickiego; aut.Jerzy Ciemiński/i in/.- Wrocław: Zakł.Narod.im.Ossolińskich, 1977
sygn.195302
45. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Studium prawno-polityczne / oprac.zespół pod red.Andrzeja Burdy.- Wrocław: Zakł. Narod.im.Ossolińskich, 1975
sygn.188094
46. Majchrzak Stanisław. Wpływ Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na działalność legislacyjną Sejmu PRL /1952-1980/.- Poznań: Wydaw.Politechniki Poznańskiej, 1981
sygn.211132 L
47. Ulicki Włodzisław. Partia a Sejm w PRL.- Warszawa: Krajowa * Agencja Wydawnicza, 1980
sygn.204913
48. Nowak Kazimierz. Sejm a rząd w Polsce Ludowej.- Warszawa: * Państw.Inst.wydaw., 1973
sygn.181551

49. Kędzia Zdzisław. Parlament socjalistyczny. Ustrój wewnętrzny.
× Studium porównawcze z zakresu europejskich państw socjalistycznych.- Warszawa: Państw. Wydaw. Naukowe, 1975 sygn.198373
50. Jarosz Zdzisław, Popkowski Wojciech. Sejm PRL VII Kadencji.-
Warszawa: „Książka i Wiedza”, 1980 sygn.203979
51. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej- IX Kadencja/ oprac.
zespół redakcji, „Rzeczpospolita”, 1986 sygn.22844
52. Mołdawa Tadeusz. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.-
Warszawa: Krajowa Agencja Wydawnicza, 1987 sygn.232199

Gablota 9

53. Dziennik Sejmu.- Warszawa: nakł. PPW, „Rzeczpospolita”, 1982-
Niereg.
- R.1:1982 Dziennik Sejmu: Sprawozdanie z posiedzenia plenarnego nr 22 Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniu 25 maja 1982 r.
- R.8: 1989 nr 14/89: Dziennik Sejmu: Sprawozdanie z obrad Senatu w dniach 28, 29 i 31 lipca oraz 1 sierpnia 1989 r. I Kadencja.
- R.8: 1989 nr17/89: Dziennik Sejmu: Sprawozdanie z posiedzenia plenarnego Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 12 września 1989 r. X Kadencja. sygn. Czyt. Czas.

Gablota 10

54. Sprawozdanie Stenograficzne z 3 posiedzenia Sejmu P/olskiej/
R/zeczypospolitej/ L/udowej/ w dniu 22 maja 1980r. Kadencja VIII
-Sesja I.- Warszawa: Sejm PRL, 1980
- Sprawozdanie Stenograficzne z 7 posiedzenia Sejmu Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej w dniach 20 i 21 listopada 1980r.
Kadencja VIII-Sesja II.- Warszawa: Sejm PRL, 1980
- Sprawozdanie Stenograficzne z 49 posiedzenia Sejmu Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej w dn.24 maja 1989r. Kadencja II-Sesja
VII.- Warszawa: Sejm PRL, 1989
- Sprawozdanie Stenograficzne z 50 posiedzenia Sejmu Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej w dn.29 i 30 maja 1989. Kadencja II-Sesja VII.- Warszawa: Sejm PRL, 1989 sygn.342.5 Spr.I

Gablota 11 Konstytucje polskie

55. Siemieński Józef. Konstytucja Trzeciego Maja 1791 r. jako wyraz polskiej kultury politycznej.- Wyd.3.- Zamość: Z.Pomarański, 1921 sygn.217642
56. Handelsman Marcei: Konstytucja Trzeciego Maja R.1791.- Warszawa: Druk.Narodowa, 1907 sygn.141348
57. Bartoszewicz Kazimierz. Księga pamiątkowa setnej rocznicy ustanowienia Konstytucji 3 Maja.- Kraków: nakł.autora, 1891 sygn.125727
58. Koźłataj Hugo.O.Ustanowieniu i upadku Konstytucji polskiej 3 maja 1791.- Paryż: Księgarnia Luksemburska, /b.r.XIX w./ T.1-3 sygn.104295/I-III
59. Ustawa Konstytucyjna i Statuta Organiczne Królestwa Polskiego.- Warszawa: Druk. przy Nowolipiu, 1816 sygn.118612
60. Trzy Konstytucje/ 1791,1807,1815/:// wyd.Marcei Handelsman.- Wyd.2 popr.- Warszawa; Lwów: E.Wende i S-ka, 1915 sygn.140581
61. Konstytucje polskie 1791-1921 3 wyd.Marcei Handelsman.-Wyd.3 popr. .- Warszawa: Polska Składnica Pomocy Szkolnych, 1922 sygn.130504
62. Konstytucja 17 marca 1921 r.- Warszawa: nakł.dziennika Rzeczpospolita, 1921 sygn.119184
63. Starzyński Stanisław. Konstytucja państwa polskiego /1921 r./.- Lwów: nakł.Towarzystwa Naukowego, 1921 sygn.240957
64. Kumaniecki Kazimierz Władysław. Nowa konstytucja polska /1935r./ Kraków: nakł.autora, 1935 sygn.124693
65. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.Uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 r.- Warszawa: Książka i Wiedza, 1976 sygn.342 Kon.
66. Konstytucja państwa i społeczeństwa polskiego.Posiedzenie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 10 lutego 1976 r. .-Warszawa: Książka i Wiedza, 1976 sygn.191987

Gablota 12

Dwie reprodukcje drzeworytów przedstawiających najstarsze wizerunki sejmku polskiego ,zamieszczonych w dziełach: Jan Łaski. Commune Poloniae Regni privilegium.-Kraków: Jan Haller, 1506 ,

Aleksander Gwagnin. Sarmatiae Europaeae descriptio.- Kraków: Maciej Wierzbietą, 1578

Reprodukcje pochodzą z wydawnictwa: Polonia Typographica Saeculi Sedecimi. Tłocznice polskie XVI stulecia.- Wrocław: Zakł.Narod.im. Ossolińskich.- Z.2.-1963, Z.11.-1981

Na planszach: fotografie z serii „Wydarzenia” (Krajowa Agencja Wydawnicza) ilustrujące wybory do dwuizbowego parlamentu w 1989r. oraz fotoserwis „Sejm, Senat, Prezydent” poświęcony Sejmowi I Kadencji.

